

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère <1543-1623>

Mogvntiæ, 1617

Cap. 26. De dispensatione in impedimentis matrimonij,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78477)

non effert omittitur: vt nec quando incerta effert concludendo, ex Caiet. loco cit.

De impedimento quod censetur apponi matrimonio cum aliquo alicui legatur ea lege, vt vitam ducat cælibem, vel vt cum aliqua tantum certa persona contrahat, relinquemus consulendum Thomam Sanchez lib. 1. De matrim. disput. 33. & 34. præsertim cum spectet maxime ad forum caularum, sicut cætera qua coniunctam habent lucri acquisitionem aut amissionem.

CAPVT XXVI.

De dispensatione in impedimentis matrimonij.

SYMMARIUM.

- 193 In impedimentis matrimonij, quæ sunt iuris natura, Papa dispensare non potest proprie, sicut potest in iis quæ sunt iuris tantum Ecclesiastici.
- 194 Iusta causa requiritur vt valeat postea dispensatio ab inferiore data in lege Superioris: & quæ sit talis causa.
- 195 Non tantum iusta sed etiam sufficiens esse debet: pro quo diiudicando quædam notantur.
- 196 De causis in Romana curia vsu receptis, quæ sunt defectus dotis, extinctio litis, & non habere aliam parem, cum quo contrahatur matrimonium.
- 167 Alie causæ quæ existimantur iuste.
- 198 Subreptio & obreptio reddunt dispensationem inuisidam: & quod ad vitandam subreptionem exprimenda sunt quæ de iure aut styl. curie Romanæ debent exprimi.
- 199 De excusatione in eare.
- 200 Quæ in diuersorum impedimentorum dispensatione obtinenda oporteat exprimere ne sit irreceptiva.

THOMAS Sanchez in tractatione eorum quæ spectant ad dispensationem in impedimentis matrimonij, ponit totum librum 8. triginta sex disputationibus distinctum. Ad vitandam autem prolixitatem, nostro instituto non adeo necessariam, contenti erimus propositione aliquot documentorum in hoc capite, & in duobus sequentibus, explanatione nonnullorum dubiorum de potestate dispensandi apponi dispensationibus quæ in Romana penitentiaria expediuntur.

193. PRIMUM Igitur DOCUMENTUM EST, Neminem, ne quidem Summum Pontificem, posse dispensare in impedimentis matrimonij, quæ sunt iuris nature. Hoc tangitur in cap. Literas §. Sane, in fine, De restitut. spoliatorum. In cuius confirmationem Ciceronis verba in lib. 3. De repub. Couar. in Epit. 4. Decret. par. 2. cap. 6. §. nono nu. 3. adfert, cum commendatione relata à Lactantio in lib. 6. De vero Dei cultu ca. 8. Ratio vero in promptu est, quod nulla causa pati possit, vt homo in iure diuino dispense: sed tantum vt interpretetur illud. De qua re sufficienter ad nostrum institutum: mihi videtur dictum in præced. lib. 13. num. 46. & lib. 16. num. 18. & 19. Plenior autem tractationem de Papali potestate in dispensando qui optauerit, recurrere poterit ad Thomam Sanchez in citato libro 8. disp. 6. & aliquot sequentibus.

SECUNDUM DOCUMENTUM EST, solum Summum Pontificem ordinaria potestate posse dispensare valide in omni maiori impedimento matrimonij, quod fuerit iuris tantum Ecclesiastici. Ratio est: quia Summus Pontifex est supra totum ius Ecclesiasticum, tanquam Princeps supra suam legem: neque in hoc Concilio vniuersale potest ei derogare, cum talem potestatem habeat, non ab eodem Concilio: sed à Deo: argumento cap. tertij De constit. prout loco cit. num. 6. notat Couar. Quo fit vt Papa ipse possit valide dispensare in iis, quæ per idem ius constituuntur. Verumtamen si id faciat sine iusta causa: valebit quidem dispensatio (vt sine dubio tenendum habet Sanchez in sequenti disp. 17. num. 24. auctores magno numero citans) tanquam facta in re pendentem ex ipsius

tantum voluntate. Verumtamen tum ipse dando illam, tum alter petendo & accipiendo male concessa, peccabit: ille tamquam agens, & hic tamquam cooperans agenti contra rectam rationem, quandoquidem Princeps obligatur circa subditos equalitatem seruare. Quamquam talis obligatio seculo scandalo, & alterius damno graui, non est sub mortali; vt pote posita in re dependente ex contravenientis voluntate. Ille vero qui sic concessa dispensatione vitatur, peccat; quia iuste ratione communem ordinem deserit. Quod peccatum non est mortale censendum, seculo scandalo aut damno graui. Videri potest idem Sanchez in sequenti disput. 18. latius de hoc differens.

TERTIUM DOCUMENTUM EST: Dispensationem quamcumque inferiorum in lege Superioris irritam esse, si iusta causa desit. Ratio est, quod præsumi non possit, à Superiore concedi potestatem rationi dissonam, qualis est dispensandi in suis bonis, in sua; voluntate data sine causa: quod esset idem ac inferiorem constituere dominum. suæ voluntatis: vt de ea, perinde ac de propria possit ad libitum disponere. Quod cum absurdum sit, fatendum est dispensationem ab inferiore in lege superioris datam sine causa, esse irritam ex defectu potestatis, perinde ac irrita est dispensatio ab œconomio facta contra domini voluntatem. Et ita non valet dispensatio in voto: aut in alia re seruata de iure diuino facta à Papa. Nec item valet facta ab Episcopo in ieiunio & aliis quæ sunt de iure communi Ecclesiastico: nec facta ab inferiori cui data est potestas dispensandi in lege superioris, si iusta causa desit. Sanchez. disp. 17. quæst. 1. videri potest.

QUARTUM DOCUMENTUM EST: Iusta causam in impedimentis matrimonij dispensandi, cum persona quidem publica, esse commune bonum: vt similitatem pacis, & huiusmodi aliud. Cum persona priuata vero, ex Nauar. in Enchy. cap. 22. num. 87. est primo defectus dotis competentis, seu sufficientis ad nubendum æquali. Secundo, extinctio magnæ litis. Tertio, quod maior pars sibi parium suæ ciuitatis, vel loci insignis, quem inhabitat, sint ei consanguinei vel affines intra quartum gradum: vel si est alius locus minor, ipsa non habeat sufficientem dotem ad nubendum pari extra illum. Quas solas tres causas pro iustis ad dispensandum etiam in quarto gradu, Romanam curiam habere ait ibidem Nauar. eas tractans Sanchez in disput. 19. eis subiicit alias solitas assignari.

Notandum est autem primo, causam de qua hic agitur sufficientem esse debere: quia reputabitur aliqui pro non iusta. Quæ vero censenda sit sufficiens, relinquatur prudentis iudicio, ex inspectione circumstantiarum quales, congruenter cap. Requiritis, & aliquot sequentibus l. qu. 7. constituuntur tempus, persona, intuitus pietatis, vtilitas, necessitas, & rei euentus.

Notandum est secundo, centeri posse dispensationem validam, cum ea dans existimat bona fide se causam sufficientem habere, etiam si reuera non habeat. Nam rationabiliter præsumitur de Principe, quod velit ratum habere bona fide gestum à suo commissario cum in nullis cedit notabilem iniuriam aut scandalum.

Notandum est tertio, quo gradus prior est, eo vrgentior causam exigat ad dispensandum: quia ratio dicit impedimentum esse maius. Item eadem de causa, vrgentior in gradu consanguinitatis, quam affinitatis in eodem gradu. Itemque in recta linea quam in transversa, & demum in impedimento cognationis spiritalis quam carnalis: quoniam illa, sicut à venerabiliore principio oritur, sic est maiore veneratione digna. Ita habet alius citatis Sanchez num. 7.

Notandum est quarto, quando causæ aliquæ non sufficiunt singulæ, per multas aggregatas inuicem adiuuari: quia quæ non profunt singula, iuuant collecta. Id quod idem in sequenti num. 34. habet.

Notandum est quinto, quidquid sit de foro externo, in foro interno quando non constat vtrum Superior aut commissarius ipsius dispensauerit in matrimonio cum sufficienti causa præsumi posse pro eo, dum defectus ignoratur à subdito: cuius non est discutere facta Superioris sui. Hoc habet Sanchez disput. 17. num. 15. Addens in 17. pari ratione credendum esse dicenti se habere potestatem dispensandi:

REGINA
DE
PRACT
INDR
E.V

immo & cuiusque viro timorato ac Confessario dicenti esse sibi delegatam potestatem ad absolvendum vel dispensandum, vel ad aliud id genus, fides adhiberi potest, *vt idem tradit num. 22.* cum de contrario non habetur moralis certitudo.

196. Notandum est sexto, ex tribus causis dispensandi ante propositis: primam, *quæ est defectus dotis*, tunc censendam iustam causam dispensandi, cum in defectu ipso inuenitur ratio pietatis. Nam que causa iusta dispensandi cum persona priuata, debet redundare in eiusdem maius bonum spirituale, prout contingit quando mulier est, aut futura est pauper: & nisi cum ea dispensetur innupta manebit cum animæ suæ periculo. Vnde pendet solutio difficultatum, quas Sanchez tractat *disput. 19 num. 7. & aliquot sequentibus.* Ad secundam autem causam *quæ est extinctio litris*, reduci euitationem scandalorum, inimicitiarumque inter consanguineos, & remedium ad obuiandum alicui magno crimini, alio qui perpetrando. Ad tertiam denique causam verificandam ac sufficientem censendam, requiritur tantum vt intra oppidum proprium scemina, non inueniatur æqualis cui nubat, prout responsum esse Archiepiscopo Mediolanensi à Congregatione Cardinalium 18. Nouembris anno 1570. habet Sanchez num. 13. eiusdem verba referens. Et ratio esse potest, quia durum est eam cogere, vt extra illud nubat, destituenda parentum & aliorum consanguineorum confortio, & exponenda vix solitaria, ac forte acerba. Similique de causa non videtur adstringenda ad nubendum alicui vetulo aut durioris intolerabiliorisve ingenij, prout idem consequenter docet num. 15.

197. Notandum est postremo alias causas dispensationis tribus illis addi solitas esse, vt *idem num. 30. & sequentibus refert:* tum diuitiarum conseruationem in eadem cognatione, tum illustris familiae item conseruationem in eodem sanguine: quæ vtraque causa non parum confert ad bonum publicum: tum eius à quo, aut cui dispensatio petitur excellentia meritorum in Ecclesiam: argumento cap. Tali coniugio, i. quæ it. 7. cum dicitur: Nisi forte eos maxima Ecclesiæ utilitas vel necessitas postulet, vel euident meritorum prærogatiua commendat. Tum demum pecuniaria elemosyna largior, in vltis publicos à Pontifice dispensante imposita ei, qui dispensationem petit sine alicuius causæ allegatione. Vltim enim Curia Romanæ talis causa admittitur vt sufficiens, ad dispensandum in gradibus non adeo propinquis: sicut & dandi indulgentias contribuentibus in boni subsidium aduersus infideles, aut ad alios sumptus publicos. Ita Sanchez *in sine eiusdem disput. 19.*

198. QUINTVM DOCUMENTVM EST: vt valida sit dispensatio, etiam illa que iusta de causa petitur & datur, curandum esse ne obreptitia sit vel subreptitia. Nam iuxta cap. Super literis, De rescriptis: quando tacetur aliquid in libello supplici, quod si apponeretur faceret vt Princeps non dispenseret, vel vt non facile, sed cum magna difficultate dispenseret, nulla est dispensatio; & vocatur obreptitia. Similiter quando aliquid falsi dicitur vt impetretur dispensatio, ea nulla est: & vocatur subreptitia. Sic ergo ille qui conscientus impedimenti contraxit matrimonium, si ad facilius impetrandam dispensationem id taceat in libello supplici, nulla est dispensatio ex Couar. *in Epitome par. 2. cap. 2. §. 10. num. 14.* per cap. Postulasti De rescriptis, & cap. finale De filiis presbyt. Id quod fusissimè tractat Sanchez *disput. 21.*

Ex his autem quæ tractat à num. 13. notandum est primo, dispensationem reddi subreptitiam, adeoque inualem, taciturnitate eorum quæ iura specialiter exprimi iubent: aut quæ ex stylo Curia Romanæ exprimenda sunt; neque ea esse omissa ignoranter, inualiditate excusare: etiam si excuset à culpa. Ratio est, quod taciturnitas huiusmodi obstat quominus adsit sufficiens dispensantis intentio, qua velit actu derogare iuri matrimonio impedimento adherenti, quem defectum ignorantia patetis non supplet. Sic ergo quia in Concilio Trident. *sess. 24. cap. 5. De reform. matrim.* statuitur, vt qui in gradibus prohibitis scienter matrimonium contraxerit (& multo magis qui contra cuncti consummari) aut qui ignoranter quidem contraxerit, sed in contraheo solemnitates requisitas neglexerit, separari debere, & carere spe dispensationis: si petens dispensationem non ex-

primat matrimonium à scientibus contractum esse, ac etiam (si res ita habeat) consummatum: aut ab ignorante quidem, sed neglectas esse solemnitates, illa non valebit: & sic de similibus de quibus in sequenti documento.

Notandum est secundo, Quando in dubio, neque ex iure neque ex stylo Romanæ curia dignosci potest, an qualitas aliqua talis sit, quæ expressa in petitione dispensationis, Superior hanc non concederet, id prudentis arbitrio relinqui diiudicandum attento Romanæ curia stylo, & Superioris consuetudine in casibus similibus. Ita doctores plures authores Sanchez num. 19. refert. Quod si adhibita sufficienti diligentia nihil certi cognosci possit, idem docet alius citatis in sequenti num. 20. & 25. præsumi posse dispensationem esse validam. Quia in re dubia iudicandum est in fauorem valoris actus; vt magis valeat, quam pereat, ex cap. Abbate, De verborum signific.

199. Notandum est tertio, Taciturnitatem veritatis notoria, seu quam dispensans scitur probe nosse, non facere dispensationem inualem, prout idem habet num. 27. quia tunc ea non inducit subreptionem cum non inducat ignorantiam quæ tollat intentionem dispensandi, ex qua valor dispensationis plane pendet. Hæcque fere fundamenta sunt reliquorum quæ idem author in eadem disp. 21. persequitur apud ipsum videnda.

200. SEXTVM DOCUMENTVM EST: Multa esse quæ in petitione dispensationis in impedimentis matrimonij dirimentibus (*De eis Sanchez de matr. lib. 8. disput. 24.*) exprimenda sunt ad vitandam subreptionem. Primo enim si plura sint impedimenta, narranda sunt Omnia. Nam cum omnia obtentæ matrimonio, omnium impetranda est dispensatio. Vnde intelligitur illud quod Sanchez num. 4. & aliquot sequentibus tractat: si duo sint duplici titulo coniuncti in eodem vel diuerso gradu, vtriusque coniunctionis mentionem esse necessariam ad euadendam subreptionem, cum vnaquæque ea coniunctio, suum impedimentum adferat. Præterea explicandum est quoto gradu consanguinitatis, affinitatis, aut publicæ honestatis coniuncti sint impedimentum habentes qui volunt contrahere: quia quo gradu prior seu vicinior stipiti fuerit, eo difficilior est dispensatio, vrgentiorque causam dispensatio requirit. Ob quam rationem oportet quoque exprimere lineam rectam, si talis gradus in ea sit: quia tunc difficilior dispensatur quam si esset intransuersa.

Oportet ob eandem rationem in cognatione spiritali exprimere, quod ea sit spiritalis filiatio: quia difficilior dispensatur in ea quam in spiritali compaternitate, vt etiam Sanchez notat *in numero 14. & 15.* Talis autem difficultatis ratio est, maior indecentia coniugij inter taliter coniunctos quam inter alios. Cuiusmodi indecentia, quia non videtur provenire notabilis ex inæqualitate (v. g. quod vnus coniungendorum distet à stipite 4. gradu, & alter solummodo secundo) ideo non iudicatur illius taciturnitas inducere subreptionem. Pro quo Sanchez num. 25. adfert quemdam motum proprium Pij Quinti editum anno Domini 1566. die 26. Augusti incipientem Sanctissimus: vbi decidit non esse necessarium gradus propinquioris mentionem facere, sed sufficere remotioris. Excipe iuxta eundem proprium motum, nisi is gradus propinquior, sit primus: quod idem Sanchez notat num. 32. vel scemina sit stipiti proximior, vt idem author obseruat in præcedenti num. 12. Vide illum in eodem num. 12. & sequenti 13.

Ad hæc si impedimentum publicæ honestatis, seu sponsaliorum, simul inueniatur cum impedimento affinitatis carnalis, si affinitas ea proueniat ex matrimoniali copula (cui matrimonium præsupponat sponsalia) impedimento eiusdem affinitatis expresso, censebitur sufficienter expressum sponsaliorum impedimentum. Non item si affinitas proueniat ex fornicaria copula: quam constat non supponere sponsalia; ac proinde nec impedimentum affinitatis ex illa nascentis, includere tacite sponsaliorum impedimentum: ideoque vtrumque exprimendum esse in petitione dispensationis. Tam autem ex hoc documento quam ex præcedentibus multa Sanchez deducit in memorata disp. 24. apud eam videnda.

Simulque in sequenti disput. 25. quod consanguinitate

aut affinitate in gradu prohibito coniungi, volentes contrahere, coierint, debeant exprimere suum illum incestum: itemque si copula incestuosa habita sit spe facilius impetrandi dispensationem, eum quoque animum esse aperendum. Ac demum si matrimonium sit ab eis contractum, id etiam narrandum fit: & addendum (si res ita habeat) cum spe facilius impetranda dispensationis contractu esse. Adde narrandum quoque esse, num a scientibus impedimentum (etiam si praedicta spes non intercesserit) contractum sit matrimonium: sique ab ignorantibus quidem, sed omisis solemnitatibus debitis. Nam Concilium Trident. sess. 24. cap. 5. De refor. matri. statuit tales separandos sine spe dispensationis. Vnde licet per id non ligetur potestas Papae: cum tamen difficiliorem reddit in dispensando: quod sufficit vt ex taciturnitate censeatur surreptio sequi.

Videndum est adhuc apud eundem, disp. 26. quod dispensatio impetrari possit absque mandato eius cui impetratur: etiam si illi non prosit donec a ab ipso acceptetur, vel ab alio habente ipsius speciale mandatum: & completae sunt conditiones quas Apostolica licet exegerunt: Sic enim cum per eas, negotij examen committitur Episcopo qui iudicat an preces veritate nitantur, non licet vti dispensatione ante ipsius sententiam.

CAPVT XXVII.

De potestate dispensandi in impedimentis matrimonij quam habent inferiores
Papa.

S V M M A R I V M.

201. Quam potestatem Episcopus habeat dispensandi in impedimentis matrimonij.
202. Episcopus urgente necessitate: dispensare potest in maioribus matrimonij impedimentis iuris Ecclesiastici concurrentibus aliquot circumstantiis, & quibus.
203. Quod cum iisdem circumstantiis requiratur bona fides.
204. In casu necessitatis potest Episcopus etiam cum eo, qui cum diues sit, potest Roman. mittere: et eumque cum eo qui plura habet impedimenta.
205. Potest perinde dispensare ante contractum matrimonium, ac post contractum.
206. Dispensatio Episcopi in memoratis impedimentis non valet pro foro externo: nec etiam pro interno: mandando ad id potest Nuntius Apostolicus, aut alius, cui potestatem ad dispensandum sufficientem Papa commisit.
207. Potest Episcopus a leg. re suam potestatem dispensandi in iisdem impedimentis.
208. Potestas delegata a dispensandi in impedimentis matrimonij, quatenus subdelegata potest, & quatenus reuocari.
209. Potestas eadem triplex est: personalis, realis, & mixta: quarum prima & tertia cessat de leg. morte, aut amotione ab officio, & secunda transiit ad successorem.
210. Quando loc. sset delegatio morte delegantis aut ratione habitata modi delegandi.
211. Ad valorem potestatis delegatae scriptum necessarium non est.
212. Pro quo tempore verificari debeat causa dispensationis, vt haec per delegatum data v. leat.
213. Non est in capax dispensationis, qui renunciauit gratia sibi concessa ad illam obtinendam: & quatenus potest renouari concessa dispensatio.

201.

EPISCOPVS quemadmodum ex Palu. & De Antonino Nauar. habet in Enchir. cap. 22. num. 85. potest dispensare in matrimonio prohibito a se, aut a suo inferiore. Itemque in omnibus illis impedimentis quae impediunt quidem, sed non dirimunt matrimonium, exceptis votis castitatis & religionis: in quibus ipsa etiam Apostolica Sedes cum difficultate, nec nisi iusta de causa, dispensat; vt idem monet ibidem. Ratio vero quoniam adfert est: quod licet stricto iure communi inferior nequeat legem Superioris sui tollere aut mo-

derare, ex ea. Inferior distinct. 21. & ex Clemen. Ne Romani, De elect. ideoque Episcopus in impedimentis propositis, quae lex vniuersalis Ecclesiae induxit, dispensare non possit de rigore iuris: consuetudo tamen contrarium obtinuerit: immo, quod amplius est, obtinuerit vt non modo a Papa, sed nec ab Episcopo, in nonnullis talibus impedimentis dispensatio petatur: quod ex eod. Nauar. antea nu. 192. ia annotauimus.

Aduerte autem in casu vrgentis necessitatis, quando magnum incontinentiae periculum vrget, nec consuli potest Papa ratione paupertatis, aut quia graue periculum est in mora, posse Episcopus etiam in voto castitatis dispensare ad contrahendum licite matrimonium prout cum Angelo Syluest. Nauar. & aliquot aliis asserit Sanchez 2. disp. 40. num. 7. Et ratio reddi potest, quod non fit mens Papae per reservationes a se factas, obviare, quominus Ordinarij suorum necessitatibus spiritualibus, iusta ac rationabili causa vrgente, subueniant. Difficultas autem quae moueri potest, An dispensatio in voto castitatis aut religionis aut non nubendi extinguitur primo matrimonio inito: apud eundem lib. 8. disp. 31. videri potest bene tractata. Partem autem negantem censet tenendam, nisi obstat limitatio facta ad ipsum primum matrimonium, intentione dispensantis.

De eiusdem vero Episcopi potestate dispensandi in impedimentis dirimentibus, quid videatur tradendum explicatione aliquot dubiorum consequenter tradendum est: vbi illud praemonuerimus, quod late tractat Sanchez lib. 8. disp. 5. Quoties canon aliquis permittit in ipso dispensari, vel impersonaliter de dispensatione loquitur dicendo: Nisi in eo dispensetur, neque explicat a quo fit dispensandum: tunc censendam facultatem dispensandi circa illum, concessam esse Episcopo. Nam talia verba quae non intelliguntur de Papa, qui non eget tali facultate, habens alias sufficientem potestatem, intelligenda sunt de Episcopo: cum nullus sit, de quo potius intelligi debeant. Quibus conditionibus id ipsum limitari debeat, & quae inde deducantur idem tractat ibidem apud quem vide si lubet: nisi sufficient tibi tradita in praeced. lib. 13. c. 19. sect. 2.

PRIMUM AUTEM DUBIVM EST: An Episcopus possit urgente necessitate dispensare in maioribus matrimonij impedimentis iuris Ecclesiastici. De quo duas sententias cum suis authoribus refert Sanchez lib. 2. disp. 40. q. 1. vnam simpliciter negantem quia eiusmodi impedimenta omnia sunt statuta decreto Papae vel Concilij generalis: in quorum lege tamquam Superiorum, non potest Episcopus dispensare: vt pote inferior. Altera vero affirmantiu Episcopi posse in huiusmodi impedimentis, dispensare in casu vrgentis necessitatis: adeoque concurrentibus his circumstantiis: quod matrimonium sit publicum & impedimentum occultum; seu quod nec constat esse, nec facile constare potest publice, ita vt periculum non sit, quod in foro externo delegatur, scandalumque sit in separatione: nec ad Papam aditus pateat inopia aut alia iusta causa impediens. Ratio autem est, quia quidquid potest Papa in vniuerso orbe (si excipias ea quae a vniuersa Ecclesia statuta pertinent vt res fidei definire) potest Episcopus in sua diocesi; nisi Papa aliquid specialiter sibi reseruet: Episcopus enim pastor est ordinarius in sua diocesi, sicut Papa in toto orbe, licet ille huic subiectus sit, sicut est Episcopo Parochus: qui nihilominus non impeditur, quominus ab omnibus peccatis suos Parochianos absolueret possit; exceptis istis quae Episcopus ipse aut Papa sibi reseruaerit. Adhaec, verosimile non est, Papam concurrentibus praedictis conditionibus velle sibi reseruare eam de qua agimus dispensationem: tum quia talis reseruatio esset contra charitatem & suauem Ecclesiae gubernationem in casu tanta necessitatis, quanta est eorum qui habentes impedimentum nequeunt Papam ipsum consulere: nec possunt absque graui scandalo separari, habentes prolem quae parentibus desoluitur commode educari non potest, aut vnus tantum coniugum nouit impedimentum; quod probare vel sine graui famae iactura detegere non potest; vel quamuis vterque eorum sciat: illud tamen probare nequeat; ideoque non permittuntur alia matrimonia contrahere, & sic magno incontinentiae periculo exponuntur.

SECUNDVM DUBIVM EST: An praeter iam dictas circumstantias requiratur bona fides in contrahentibus, vt Episcopus possit cum illis dispensare.

De